

gisk behandlingsforløb – herunder med anbringelse i døgninstitution, undtagelsesvis på sikret afdeling – over for børn og unge under den kriminelle lavalder, som begår alvorlig kriminalitet. Det afgørende er, at reaktionsmulighederne anvendes i praksis, og at der sættes ind hurtigt og konsekvent i forbindelse med alvorlig kriminalitet.

5.3.2. Ekspertgruppen skulle endvidere efter kommissoriet overveje, hvordan det kan sikres, at de sociale myndigheder inden for en meget kort frist – f.eks. 24 timer – træffer de fornødne afgørelser vedrørende unge, der har begået alvorligere kriminalitet.

Ekspertgruppen har efter nøje overvejelser ikke fundet behov for at foreslå en forpligtelse for formanden til i alle sager at træffe afgørelse inden 24 timer. Ekspertgruppen har herved lagt vægt på, at det er helt afgørende, at det er den rigtige afgørelse efter servicelovens regler, der bliver truffet i forhold til barnet eller den unge. Med en meget kort tidsfrist kan det være vanskeligt at få sagen tilstrækkeligt oplyst, og der kunne være en risiko for, at der ville forekomme tilfælde, hvor der træffes forkerte afgørelser, som ikke opfylder barnets eller den unges behov.

Ekspertgruppen har ikke fundet belæg for at antage, at de sociale myndigheder ikke meget hurtigt træffer beslutninger om anbringelse uden for hjemmet i det omfang, der er grundlag for det. Tværtimod må det antages, at det allerede sker i langt de fleste tilfælde – uden at der er fastsat en særlig frist for en sådan beslutning.

5.3.3. Ekspertgruppen finder i stedet, at det er vigtigt at sikre den tidlige og hurtige indsats ved at fastsætte en tidsfrist for udarbejdelse af en foreløbig handleplan.

Ekspertgruppen har i den forbindelse fundet, at fastsættelse af en tidsfrist på 7 dage for kommunen til at udarbejde en foreløbig plan for børn og unge, der har begået voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet vil være passende. Hvis den pågældende i forvejen er kendt af kommunen, vil en plan ofte foreligge hurtigere. I det omfang kommunen imidlertid ikke i forvejen kender barnet eller den unge, der pågribes i alvorlig kriminalitet, kan selv 7 dage anses for kort tid til at udarbejde en langsigtet plan for indsatsen. Det foreslås derfor, at der alene stilles krav om, at kommunen, senest efter 7 dage efter at kommunen fra politiet har modtaget materiale, der belyser den begåede kriminalitet og den unges andel i den, skal have udarbejdet en foreløbig plan. Denne vil være med mulighed for efterfølgende justeringer, når barnets eller den unges situation er undersøgt yderligere. 7 dagesfristen skal således vise barnet/den unge og familien,

at der reageres hurtigt på kriminaliteten. Den konkrete indsats tilrettelægges af kommunen.

Ekspertgruppen finder, at det er meget vigtigt, at tidsfristen for kommunens udarbejdelse af en foreløbig plan omfatter både de under og de over 15-årige. Det er afgørende, at de sociale myndigheder hurtigt underrettes om kriminaliteten, således at der hurtigst muligt efter pågribelsen af barnet eller den unge kan udarbejdes en foreløbig plan. For de 15-17 årige bør kommunen overveje at inddrage kriminalforsorgen.

5.3.4. Selv om børn og unge under 15 år ikke kan straffes, kan politiet dog efterforske sådanne sager, bl.a. for at klarlægge omfanget af kriminaliteten, for at konstatere, om andre personer kan mistænkes, og for at få eventuelle koster tilbagegivet. Det er endvidere almindelig antaget, at også børn og unge under 15 år kan tilbageholdes som led i efterforskningen af en forbrydelse. Det antages herudover, at en række straffeprocessuelle bestemmelser over for ikke sigtede – f.eks. om indgreb i meddeleleshemmeligheden, visitation, legemsbesigtigelse, ransagning og beslaglæggelse – også kan anvendes over for børn og unge under 15 år. I et vist omfang må det tillige gælde bestemmelser, der forudsætter en sigtelse.

Ingen af disse spørgsmål er dog reguleret i lovgivningen, jf. rapporten s. 168-169.

Ekspertgruppen har foreslået, at der indføres *hjemmel i lovgivningen* for politiet til at tilbageholde børn og unge under 15 år i forbindelse med mistanke om kriminalitet. Der bør ligeledes tilvejebringes en klar hjemmel for politiet til at kunne oplyse sagen ved anvendelse af de *efterforskningsmidler*, der kendes fra retsplejeloven.

Ekspertgruppen har imidlertid ikke kunnet afslutte de nærmere overvejelser om disse spørgsmål inden for de tidsmæssige rammer for ekspertgruppens arbejde. Ekspertgruppen har derfor foreslået, at spørgsmålet overvejes nærmere i et andet forum. Hjemmelsgrundlaget kan ifølge ekspertgruppen i givet fald indarbejdes i retsplejeloven, serviceloven eller i det udkast til politilov, der for tiden er under udarbejdelse i Politikommissionen.

5.4. Regeringens overvejelser

Regeringen er enig med ekspertgruppen i, at den af ekspertgruppen foreslåede ungdomssanktion efter sin karakter af strafferetlig retsfølge ikke umiddelbart er anvendelig over for børn og unge under den kriminelle lavalder.

Regeringen kan endvidere tiltræde ekspertgruppens overvejelser om, at der ikke er behov for at foreslå en